

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 221/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta č. 5680/2B, Pezinok, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 6/2012 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. februára 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 6/2012. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sumu 7 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v právnom postavení žalobcu domáha proti žalovanému – Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), zaplata náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 7 000 eur s príslušenstvom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“), pričom k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť v právnej veci sťažovateľa

vedenej pod sp. zn. 22 C 182/2004, v ktorej Okresný súd Košice I konal s priet'ahmi a neprejednal ju v primeranej lehote.

3. Na podklade skutkových okolností a s odkazom na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu s'ťažovateľ rozporuje priebeh napadnutého konania. Zdôrazňuje, že pri posudzovaní porušenia namietaných práv je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že kompenzačné konanie o odškodnení jeho osoby za nemajetkovú ujmu (spôsobenú v konaní Okresného súdu Košice I vedenom pod sp. zn. 22 C 182/2004, pozn.) začalo ešte pred podaním žaloby okresnému súdu (12. január 2012, pozn.), a to 6. októbra 2011, keď žalovaného požiadal o predbežné prerokovanie nároku v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu. Ku dňu podania ústavnej s'ťažnosti tak kompenzačné konanie trvá podľa s'ťažovateľa už viac ako osem rokov a dva mesiace. V kontexte uvedeného konštatuje, že predmet napadnutého konania nie je právne a ani skutkový zložitý, pričom k vzniknutým priet'ahom a neefektívnemu postupu okresného súdu svojím správaním neprispel. Naopak, na extrémnej dĺžke konania sa podľa s'ťažovateľa podieľa okresný súd, ktorý nekoná efektívne a urýchlene. Predmetné u s'ťažovateľa spôsobuje stav utrpenia, frustrácie a bezmocnosti.

4. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti osobitne prezumuje nezákonný postup okresného súdu spočívajúci v arbitrárnosti rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 6/2012-131 zo 7. mája 2014, ktorý s'ťažovateľ vníma ako zaujatý prejav zákonnej sudkyne s cieľom pomstiť sa jeho osobe a rodine. Prednesené podľa s'ťažovateľa umocňuje aj potvrdenie rozsudku Krajským súdom v Bratislave [(ďalej len „krajský súd“); rozsudok č. k. 5 Co 589/2014-150 z 30. mája 2017, pozn.] a odmietnutie dovolania Najvyšším súdom Slovenskej republiky [(ďalej len „najvyšší súd“); uznesenie č. k. 6 Cdo 188/2017 z 30. mája 2018, pozn.]. Z dôvodu porušenia svojich práv podal s'ťažovateľ ústavnú s'ťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol (okrem iného, pozn.) tak, že uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 420/2018 z 3. apríla 2019, pozn.).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná s'ťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej s'ťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne

až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je námietka porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Zo súdneho spisu okresného súdu v napadnutom konaní vyplýva, že po rozhodnutí ústavného súdu (bod 4 tohto nálezu, pozn.) najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 94/2019 z 27. novembra 2019 zrušil rozhodnutia krajského súdu a okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uznesenie najvyššieho súdu z 27. novembra 2019 bolo okresnému súdu doručené 23. decembra 2019, ktorý 7. januára 2020 predmetné uznesenie doručoval sťažovateľovi a žalovanému.

8. Z obsahu súdneho spisu ďalej vyplýva, že okresný súd už 7. februára 2020 nariadil termín pojednávania na 25. marec 2020 a na pojednávanie predvolal sporové strany. V dôsledku prijatých opatrení na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 okresný súd 18. marca 2020 zrušil nariadený termín pojednávania a následne 13. mája 2020 nariadil nový termín pojednávania. Zo zápisnice z konaného pojednávania (24. jún 2020, pozn.) je zrejmé, že sťažovateľ v napadnutom konaní navrhol výsluch svedkov a v dôsledku doplnenia dokazovania okresný súd odročil pojednávanie na 2. október 2020. Sťažovateľ v auguste 2020 okresnému súdu oznámil, že ním navrhnutí svedkovia pravdepodobne zomreli, a túto skutočnosť navrhol okresnému súdu preveriť lustráciou v registri obyvateľov. Okresný súd v napadnutom konaní žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Proti uvedenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 23. novembra 2020. Okresný súd po vykonaní administratívnych úkonov podľa § 374 Civilného sporového poriadku predložil 18. marca 2021 súdny spis na konanie a rozhodnutie krajskému súdu.

9. Z uvedeného časového rámca je zrejmé, že okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie (bod 7 tohto nálezu, pozn.) v napadnutom konaní konal plynulo, uskutočnil pojednávania, vysporiadal sa s navrhnutými dôkazmi, meritórne rozhodol, pričom po podaní odvolania vykonal administratívne úkony a vec predložil krajskému súdu. Konanie okresného súdu od vrátenia veci na ďalšie konanie do predloženia súdneho spisu odvolaciemu súdu trvalo menej ako pätnásť mesiacov, čo nie je možné vyhodnotiť ako neefektívny postup alebo nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní.

10. Ústavný súd síce vníma celkovú dĺžku napadnutého konania, ktoré od podania žaloby (12. január 2012, pozn.) trvá viac ako deväť rokov, objektívne je však nutné konštatovať, že napadnuté konanie bolo predmetom viacerých samostatných konaní všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu. Explicitne ide o obdobie konania krajského súdu o odvolaní sťažovateľa, ktoré trvalo od 3. septembra 2014 do 30. mája 2017 (od 19. marca 2015 do 31. marca 2015 sa spis nachádzal na okresnom súde, ktorému bol zapožičaný na účel vybavenia žiadosti žalovaného, pozn.), pričom postup krajského súdu bol predmetom aj ústavnoprávneho prieskumu, v ktorom ústavný súd nezistil porušenia sťažovateľom namietaného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 540/2017 z 12. septembra 2017, pozn.). Ďalej je nutné prihliadnúť aj na konanie najvyššieho súdu iniciované sťažovateľom podaním dovolania z 13. septembra 2017, o ktorom najvyšší súd rozhodol 30. mája 2018. Rozhodnutie najvyššieho súdu bolo rovnako predmetom konania pred ústavným súdom s tým, že ústavný súd nálezom uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (body 4 a 7 tohto

nálezu). Obdobie od predloženia súdneho spisu krajskému súdu (3. september 2014, pozn.) do doručenia uznesenia najvyššieho súdu okresnému súdu (23. december 2019, pozn.) tak nie je možné bez ďalšieho pričítať na ťarchu okresného súdu (m. m. II. ÚS 439/2011, II. ÚS 267/2012).

11. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred konajúcim súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, II. ÚS 33/2021). Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (I. ÚS 358/2019, I. ÚS 85/2021).

12. Napriek tomu, že napadnuté konanie nie je v dôsledku sťažovateľom podaného odvolania právoplatne skončené, ústavný súd vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci a s prihliadnutím na postup okresného súdu po vrátení veci na ďalšie konanie dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľom namietaných práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu